

FAQ-lijst Praktische Leidraad voor werken in de omgeving van nutsinfrastructuur op het openbare domein in Vlaanderen, versie 2019

(FAQ versie 1 – sept2022)

DEEL 0 Algemene vragen (niet specifiek verbonden aan CV1, CV2 of CV3)

Vraag 0.1: Zijn er steeds 3 coördinatievergaderingen nodig, ook voor kleinere projecten?

Voor grotere projecten kunnen zelfs meerdere eerste en/of tweede en/of derde coördinatievergaderingen mogelijk zijn. Voor kleinere projecten en/of projecten op onbebouwd terrein is het anderzijds mogelijk om bijvoorbeeld de eerste en tweede coördinatievergadering in één meeting te realiseren, op voorwaarde uiteraard dat alle partijen hiermee akkoord kunnen gaan en alle ontwerpen klaar zijn. Het uiteindelijke doel is tijd winnen in uitvoering.

Vraag 0.2: Wat als er toch nog een discussie ontstaat over de interpretatie van de vernieuwde Praktische Leidraad ?

De werkgroep die de Praktische Leidraad opgesteld heeft, blijft nog voor onbepaalde tijd actief om als escalatie te fungeren voor vragen of projecten, waar er een discussie ontstaat over de interpretatie van bepaalde passages in de praktische leidraad, mail uw vraag naar praktischeleidraad@mow.vlaanderen.be.

Aarzel dus niet om een vraag te melden aan deze werkgroep, zodat we mogelijk een oplossing kunnen bieden en er van leren voor andere dossiers

Vraag 0.3: Wat is het onderscheid tussen de “Code nuts” en “de Praktische Leidraad”?

De “Code voor infrastructuur- en nutswerken langs gemeentewegen” (code nuts) is een afsprakenkader tussen enkel de gemeenten en de netwerkbeheerders en enkel voor gemeentewegen, deze helpt te zorgen voor een goed herstel van straten of trottoirs na nutswerken, een betere afstemming van werken, een betere communicatie en aandacht voor omwonenden en (zwakke) weggebruikers. De Praktische leidraad” is een afsprakenkader tussen alle partijen die met de uitvoering van werkzaamheden in de ondergrond te maken hebben en geldt voor alle infrastructuurwerken van alle bouwheren in Vlaanderen die het Standaardbestek 250 (vanaf SB250 4.1) als basisbestek gebruiken.

Vraag 0.4: Is de praktische leidraad enkel van toepassing voor werken van AWV?

De Praktische leidraad” is van toepassing voor alle infrastructuurwerken van alle bouwheren in Vlaanderen die het Standaardbestek 250 (vanaf SB250 4.1) als basisbestek gebruiken, dus ook voor werken aan gemeentewegen, waterlopen, bevaarbare waterwegen, enz... . Als een bouwheer voor een bepaald dossier wenst dat de Praktische Leidraad niet van toepassing is, dan dient dit expliciet vermeld te worden in het bijzonder bestek van dat desbetreffende werk.

Vraag 0.5: Stel dat AWV of een gemeente enkel (structurele) onderhoudswerken uitvoert en dat de nutsmaatschappijen hiervan gebruik maken om hun netwerk te vernieuwen of uit te breiden. Is hier de Praktische Leidraad van toepassing?

De Praktische leidraad is enkel van toepassing bij infrastructuurwerken waar er impact is op de bestaande nutsleidingen. Bij de meeste onderhoudswerken is er geen impact op de bestaande nutsleidingen en is bijgevolg de praktische leidraad niet van toepassing. In die situatie wordt wel steeds een mogelijke opportuniteit in synergie onderzocht (naar minder hinder toe) en dan is het een kwestie van de onderhoudswerken en de aanleg van nieuwe nutsleidingen goed op mekaar af te stemmen. In kader van de praktische leidraad dienen dan geen verdere acties te worden ondernomen.

Vraag 0.6: Zal Synductis de Praktische Leidraad toepassen?

Ja

Vraag 0.7: Moeten beheerders van nutsleidingen die ook infrastructuurwerken uitvoeren ook de Praktische Leidraad volgen, zoals bijvoorbeeld AWV of Fluvius?

Zodra er tegelijk infrastructuurwerken en werken aan nutsleidingen gepland worden, met impact op de bestaande nutsleidingen, dient de Praktische Leidraad toegepast te worden. Als er enkel werken aan nutsleiding voorzien zijn dient steeds minstens een synergievraag te gebeuren.

Vraag 0.8: Is de Praktische Leidraad van toepassing bij werken op gewestwegen of gemeentewegen waarbij niet de desbetreffende wegbeheerder bouwheer is?

Elke opdrachtgever die het SB 250 van toepassing stelt en niet expliciet in zijn bijzonder bestek naar de hoofdaannemer vermeldt dat de Praktische Leidraad niet van toepassing is, stelt impliciet de Praktische Leidraad van toepassing.

Vraag 0.9: Waar zit GIPOD in dit proces?

Deze Praktische Leidraad doet geen afbreuk aan het GIPOD decreet. Iedere (mede)opdrachtgever geeft zijn geplande werken in GIPOD. Deze gegevens worden na elke fase in het proces, na elke coördinatievergadering, actueel gezet.

Vraag 0.10: Hoe moeten we omgaan met (geheime) leidingen van bijvoorbeeld het leger?

Het leger (of andere organisaties) moet bij een KLIP-aanvraag zeggen of ze leidingen hebben liggen in de werkzone en ze sturen dan ook een toezichter ter plaatse.

Vraag 0.11: Waar vind ik goede voorbeelden voor het eindverslag van de tweede coördinatievergadering? Kan er ook een sjabloon gemaakt worden voor het verslag van de eerste coördinatievergadering met de te overlopen punten?

Goede voorbeelden voor het verslag van de coördinatievergaderingen staan op de website <https://wegenenverkeer.be/zakelijk/documenten/ontwerprichtlijnen/werken-de-omgeving-van-nutsinfrastructuur>

De tabellen uit deze goede voorbeelden van het eindverslag van de tweede coördinatievergadering worden best ook reeds gebruikt in het verslag van de eerste coördinatievergadering. In het verslag van de eerste coördinatievergadering staat hier de opsomming van de knelpunten in en in het verslag tweede coördinatievergadering zijn voor alle knelpunten oplossingen gevonden en ingevuld. De bedoeling is dat alle verslagen als een soort vervolgerslag gebruikt worden om na CV2 een eindverslag te hebben zonder openstaande vragen.

Vraag 0.12: Indien een partij in gebreke blijft, waardoor een extra vergadering dient te gebeuren, hoe gebeurt de aanrekening?

Indien een ontwerper een extra vergadering moet organiseren, omdat een partij in gebreke bleef, zal de opdrachtgever dit in regel vergoeden aan zijn ontwerper. De opdrachtgever heeft de vrije keuze om dit desgevallend door te rekenen aan de in gebreke gebleven partij. Als de ontwerper zelf in gebreke bleef kunnen andere partijen hiervoor natuurlijk ook kosten aanrekenen.

Vraag 0.13: Wat als bouwheer en studiebureau eenzelfde partij is?

Een bouwheer kan er voor kiezen de ontwerptaken uit te besteden aan een ontwerper of deze zelf op te nemen. In dat geval vervult hij twee rollen.

Vraag 0.14: Het studiebureau organiseert een coördinatievergadering en verstuurt hiervoor tijdig de uitnodiging en alle bijhorende stukken. Het studiebureau zet voor het inplannen geen Doodle op onder alle nutsbedrijven, enkel voor de opdrachtgevers wordt wel een passende datum gezocht. Wat is de gepaste oplossing als de datum niet past voor een betrokken vertegenwoordiger van een nutsmaatschappij?

Hier zijn meerdere oplossingen mogelijk waarbij afhankelijk van de situatie de meest geschikte kan gekozen worden:

De vertegenwoordiger van de nutsmaatschappij kan vooraf zijn opmerkingen (op bijvoorbeeld knelpunten, geplande werken,...) overmaken aan het studiebureau zodat dit kan besproken worden op de vergadering, en een andere afgevaardigde van die nutsmaatschappij vervangt de (vaste) vertegenwoordiger en volgt de coördinatievergadering mee op.

Ongeveer idem als a) maar indien het slechts om kleine bemerkingen gaat is het misschien niet nodig dat de vaste vertegenwoordiger van de nutsmaatschappij vervangen wordt door een andere afgevaardigde. Het studiebureau verwerkt dan de doorgegeven bemerkingen in het verslag.

De vertegenwoordiger van de nutsmaatschappij vraagt aan de bouwheer of hij een nieuwe datum mag voorstellen. Hij zoekt dan zelf een nieuwe geschikte datum, binnen de week na de initieel voorgestelde datum, die voor iedereen past, en dit best via een Doodle. De initiële datum van de coördinatievergadering blijft behouden tot op het moment dat er een nieuwe datum kan vastgelegd worden.

DEEL 1 Vragen over de voorontwerpfase (tot einde CV1)

Vraag 1.1: Wie neemt de ontwerpproefsleuven die eventueel nodig zijn na de eerste coördinatievergadering ten laste?

Indien er twijfel is of er mogelijke conflicten zijn tussen het voorontwerp en de aanwezige nutsleidingen wordt tijdens de eerste coördinatievergadering afgesproken om ontwerpproefsleuven te maken om te verifiëren of er effectief sprake is van een knelpunt.

Bouwheer betaalt de proefsleuven die zij beslist op coördinatievergadering 1 om punctueel te onderzoeken of er sprake is van een effectief knelpunt of niet.

Vraag 1.2: Indien men wil onderzoeken of in een zone voor te verplaatsen en toekomstige nutsleidingen voldoende ruimte is om alle voorziene nutsleidingen aan te leggen en men wil hiervoor ontwerpproefsleuven maken, wie neemt deze dan ten laste?

In principe zou er geen onderzoek mogen nodig zijn in dit verband, daar deze zone die wordt toegewezen voldoende ruim dient te zijn. De zone dient bij voorkeur een vrije ruimte te zijn van 1,5m breed en 1.2m diep, geen monoliete verharding, geen bomen/bovengrondse constructies, openbaar karakter. Anderzijds, indien er toch twijfel is in hoofde van de nutsbedrijven, betreft het hier geen ontwerpproefsleuven die ten laste van de bouwheer uitgevoerd worden, het betreft hier namelijk geen onderzoek naar een knelpunt tussen het ontwerp van de nieuwe infrastructuur en de ligging van bestaande nutsleidingen. De proefsleuf dient in dit geval om meer informatie te bekomen over de exacte ligging van andere reeds bestaande nutsleidingen. Het staat de nutsmaatschappijen vrij om op eigen kosten ontwerpproefsleuven uit te voeren om te onderzoeken of er voldoende ruimte is. Indien het hierbij nodig is om de positie van de leidingen in te meten, zal dit ook ten laste van de nutsmaatschappij zijn.

Vraag 1.3: Dienen de kabel- en leidingbeheerders effectief aanwezig te zijn bij het maken van de ontwerpproefsleuven en op welke wijze zal de opname/registratie tijdens de ontwerpproefsleuf gebeuren?

De kabel- en leidingbeheerders dienen alleszins minstens 5 werkdagen op voorhand verwittigd te worden van het uitvoeren van de ontwerpproefsleuven. Enkel indien de bouwheer de maatschappijen effectief vraagt om ter plaatse te komen, is hun aanwezigheid vereist. Bij de ontwerpproefsleuven worden de aanwezige leidingen sowieso ingemeten en worden er voldoende foto's genomen. De ontwerper voegt deze gegevens toe aan het vectorieel digitale verzamelplan van alle bestaande nutsleidingen. Indien een maatschappij op basis van deze gegevens geen identificatie kan doen, dan dienen de maatschappijen zelf in te staan voor identificatie, eventueel via nieuwe proefsleuven op eigen initiatief en kosten.

Indien het aantal leidingen in de ontwerpproefsleuven niet overeenkomt met het aantal leidingen in KLIP, dan komen alle maatschappijen uit KLIP ter plaatse om te bepalen of de leiding van hen is of niet.

Vraag 1.4: Wat als er geen overeenstemming is over het aantal ontwerpproefsleuven en de bouwheer beslist om het aantal ontwerpproefsleuven te beperken ?

De ontwerpproefsleuven zijn een steekproef en zullen geen absolute zekerheid geven dat er geen knelpunt onduidelijk blijft. Uitvoeringsproefsleuven zijn noodzakelijk voor de veiligheid en hier dient er wel absolute zekerheid te zijn. Het aantal ontwerpproefsleuven is dus significant lager dan het aantal uitvoeringsproefsleuven, ze hebben elk een ander doel, de ontwerpproefsleuven vervangen geenszins de uitvoeringsproefsleuven. Het was niet mogelijk om in de Praktische Leidraad een aantal vast te leggen hiervoor. We rekenen op het gezond verstand van de deelnemers van CV1 om hiervoor een goede inschatting te maken. Finaal beslist dus de bouwheer, en deze staat dan ook voor de gevolgen indien achteraf blijkt dat er problemen zouden ontstaan door zijn keuze.

Vraag 1.5: Wie moet de knelpuntenlijst nazien ter voorbereiding van CV1? Wie is verantwoordelijk als een knelpunt over het hoofd wordt gezien?

De ontwerper maakt een voorontwerp van zijn infrastructuurwerken en een digitaal verzamelplan van alle bestaande nutsleidingen. Uit de vergelijking tussen deze maakt de ontwerper een lijst op van potentiële knelpunten vanuit zijn kennis van de geplande infrastructuurwerken en controleert of deze lijst op basis van zijn inzicht volledig is. De nutsmaatschappijen controleren deze lijst opnieuw vanuit hun kennis van hun aanwezige nutsleidingen en de restkwaliteit daarvan en voegen desgevallend mogelijke knelpunten toe. Tijdens de eerste coördinatievergadering wordt deze lijst nogmaals samen overlopen om deze inschattingen samen te valideren én in te schatten of op basis van de mogelijks afwijkende ligging van een nutsleiding dit een zeker knelpunt is, zeker geen knelpunt is, of er twijfel is of er een effectief knelpunt is. In dat laatste geval brengt een ontwerpproefsleuf uitsluitel. Het over het hoofd zien van een knelpunt is een gedeelde verantwoordelijkheid.

Vraag 1.6: Wat als een studiebureau het digitaal overzichtsplan bestaande nutsleidingen en de knelpuntenlijst niet 40 kalenderdagen voor CV1 bezorgd heeft?

Dan dient CV1 uitgesteld te worden tot minstens 40 kalenderdag na het bezorgen van het digitaal overzichtsplan bestaande nutsleidingen en de knelpuntenlijst, tenzij het in overleg korter kan.

Vraag 1.7: Kan elke partij ontwerpproefsleuven vragen om de onzekerheid van een knelpunt weg te nemen?

Tijdens CV1 wordt in gezamenlijk overleg vastgelegd welke ontwerpproefsleuven gemaakt dienen te worden om de onzekerheid weg te nemen of de ligging van de bestaande nutsleidingen ten opzichte van de geplande infrastructuurwerken een effectief knelpunt is. In geval van onenigheid beslist de bouwheer.

Vraag 1.8: Wat als er onzekerheid is of een (gekende) definitief buiten dienst gestelde leiding, deels of volledig, binnen of buiten het gabarit van de werken valt?

Indien hier twijfel over is kan in CV1 beslist worden hiervoor mogelijks een ontwerpproefsleuf te maken, de bouwheer beslist hierover. Indien dit pas duidelijk wordt tijdens een uitvoeringsproefsleuf of pas tijdens de werken proberen de betrokken partijen hier snel een beslissing in te nemen. Indien er beslist wordt om te wachten tot de uitvoering om de onzekerheid uit te klaren, en de (gekende) definitief buiten dienst gestelde leiding ligt dan uiteindelijk toch in het gabarit van de werken, dan dient deze weggenomen te worden.

Vraag 1.9: Wat is de tussenafstand van de ontwerpproefsleuven als de vraag zich stelt of een onzeker knelpunt een effectief knelpunt is als de nutsleidingen en de geplande infrastructuurwerken over een lang tracé parallel lopen?

Hiervoor zijn er geen bepalingen opgenomen in de Praktische Leidraad. Ontwerpproefsleuven zijn een steekproef en bieden geen absolute zekerheid. Uitvoeringsproefsleuven zijn noodzakelijk om veiligheidsredenen, de tussenafstand is dus veel kleiner.

DEEL 2 Vragen over de ontwerpfasen (tot einde CV2)

Vraag 2.1: Hoe worden de termijnen voor de werken van de nutsmaatschappijen in de verschillende fasen bepaald, zodat onnodig lange uitvoeringstermijnen worden vermeden?

Tijdens de tweede coördinatievergadering wordt voor alle faseringen van alle werken (dus ook de nutswerken) zo kort mogelijke doch haalbare termijnen afgesproken en vastgelegd. Deze termijnen worden bepaald op basis van de kennis en ervaring van degenen die deze werken ontwerpen en opvolgen. Als dit achteraf een overschatting zou blijken te zijn, zullen ze hier door de overige opdrachtgevers zeker op aangesproken worden om dit in de toekomst realistischer in te schatten.

Vraag 2.2: Wanneer moeten de definitieve kostenramingen voor de verplaatsingswerken bezorgd worden?

Alle kostenramingen zijn gemaakt voor de tweede coördinatievergadering. Hierbij wel te bemerken dat kostenramingen in principe niet definitief zijn, dit is pas het geval na de uitvoering.

Vraag 2.3: Dienen de termijnen in het eindverslag CV2 in werkdagen of in kalenderdagen te worden uitgedrukt?

Afspraken over de fasering in werk- of kalenderdagen worden in onderling overleg en afhankelijk van de specifieke (uitvoerings)omstandigheden gemaakt in CV2.

Vraag 2.4: Wat indien de afspraken uit het eindverslag CV2 niet nageleefd worden?

De afspraken in het eindverslag van CV2 zijn bindende engagementen tussen betrokken partijen. Elke partij verbindt zich tot het naleven van de afspraken, de bepalingen gelden als een resultaatsverbintenis.

Vraag 2.5: Tijdens CV2 worden ook afspraken m.b.t. timing gemaakt. Zijn dit concrete data, zijn dit termijnen?

In CV2 worden wel termijnen en planningen van alle werken, maar geen (start)data vastgelegd, dat zal pas in CV3 verder gedetailleerd worden (vertaling van termijnen en planningen naar start- en einddatums).

Vraag 2.6: Worden de overwegingen mee opgenomen in het eindverslag CV2 of alleen de finale afspraken?

Het eindverslag CV2 bevat in principe geen overwegingen hoe men gekomen is tot de finale afspraken. Het eindverslag CV2 bevat dus enkel de beslissing, gezien ook de aannemer wegens enkel belang heeft om deze beslissing te kennen. De overwegingen kunnen opgenomen worden in de tussenverslagen.

Vraag 2.7: Vanaf wanneer starten de 40 kalenderdagen voor de goedkeuring van het eindverslag CV2?

Dit is te tellen vanaf het versturen van het verslag.

Vraag 2.8: Indien blijkt dat er toch open eindjes zijn tijdens de CV2, wat gebeurt er dan?

Dit kan niet. Het is net de bedoeling om in de finale CV2 vergadering dit te voorkomen. Als er verdere onderzoeken op het terrein nodig zijn of bepaalde zaken uitgezocht moet worden wie welke kosten ten laste moet nemen, dan moeten dit eerst gebeuren vooraleer CV2 finaal kan afgesloten worden met een goedgekeurd eindverslag.

Vraag 2.9: Welke buiten dienst gestelde leidingen dienen verwijderd te worden? Wanneer verlaten leidingen niet in het gabarit van de werken vallen, maar net er onder, blijven ze dan bijvoorbeeld onder een nieuw aan te leggen fietspad liggen?

De te verwijderen buiten dienst gestelde leidingen worden opgelijst in CV2 en er wordt een termijn afgesproken om deze te verwijderen. In regel worden alle buiten dienst gestelde leidingen die in het gabarit van de werken vallen verwijderd.

De bouwheer maakt de inschatting of er door een relatief beperkt extra grondwerk een verlaten leiding buiten het gabarit van de werken toch bloot gelegd kan worden en dat deze dan verplicht door de kabel- en leidingbeheerders verwijderd wordt.

De informatie inzake de ligging en beheerder van de buiten dienst gestelde leidingen die niet verwijderd worden, dient wel bijgehouden te worden in KLIP en de netbeheerder blijft verantwoordelijk voor het beheer van deze leidingen (cfr VLAREMA wetgeving).

Vraag 2.10: Indien blijkt dat tijdens CV2 de ontwerpplannen toch nog wijzigen, welke termijn geldt dan?

Als tijdens CV2 wordt vastgesteld dat de ontwerpplannen dienen gewijzigd te worden, dient (afhankelijk van de afwijzing) een nieuwe finale CV2 voorzien te worden binnen een onderling overeengekomen termijn. Indien partijen overeenkomen dat er geen nieuwe CV2 nodig is, kan dit natuurlijk ook.

Vraag 2.11: Klopt het dat zonder akkoord op de offerte er geen finale CV2 kan zijn?

Nee, er zijn in de Praktische Leidraad geen bepalingen opgenomen wanneer er een akkoord moet zijn van alle offertes.

Vraag 2.12: Wordt er in ontwerpfase met een theoretische sleuf gewerkt om eventuele conflicten in de langsrichting vast te leggen? Tijdens uitvoering of eerste vergaderingen met de hoofdaannemer blijkt deze vaak onvoldoende door beschoeiing of ter hoogte van inspectieputten/grotere constructies waardoor er extra conflicten kunnen opduiken. Zijn er hier richtlijnen met welke afstand tot de riolering er gewerkt dient te worden?

Er dient ruim voor CV2 een risicoanalyse te gebeuren om te bepalen of een nutsleiding verplaatst moet worden of dat beschermingsmaatregelen nodig zijn. Deze risicoanalyse mag zich uiteraard niet baseren op een theoretische sleuf en dient rekening te houden met de normale/gangbare uitvoeringstechnieken en met grotere constructies en inspectieputten. Desgevallend dienen ontwerpvoorkeuren uitsluitend te geven. De laatste versie van het SB250 heeft de principes van de theoretische sleuf in die zin enigszins bijgesteld. Als een hoofdaannemer zijn sleuven beperkt tot de sleuven beschreven in het SB 250 en de in de risicoanalyse toegelaten beschoeiings-technieken toepast zou een correct uitgevoerde risicoanalyse de eventuele conflicten correct moeten kunnen inschatten. Als de aannemer echter zijn sleuf breder maakt dan beschreven in SB 250 zijn de eventuele bijkomende verplaatsingen of beschermingsmaatregelen te zijnen laste.

Vraag 2.13: Dient het studie bureau ook een verzamelplan van alle ontwerpen te maken, dus ook van de ontwerpen van de nutsmaatschappijen? Is hiervoor een digitaal uitwisselingsformaat afgesproken, bijvoorbeeld in dwg (of dwg-compatibel)?

Neen, het studie bureau maakt enkel een digitaal verzamelplan van alle bestaande nutsleidingen en vult dit aan met de eventueel uitgevoerde ontwerpvoorkeuren. De ontwerpen van de verschillende nutsmaatschappijen en het ontwerp van de infrastructuurwerken dienen door de ontwerper wel op elkaar afgestemd te worden, hiervoor worden deze plannen best een aantal keer digitaal met elkaar uitgewisseld. Het formaat waarin deze uitwisseling gebeurt is in de Praktische leidraad niet opgelegd en is dus vrij te kiezen door alle partijen.

Alle ontwerpen van de infrastructuurwerken én de nutsmaatschappijen zijn (elk apart) wel een onderdeel van het eindverslag CV2.

Vraag 2.14: Als er tijdens de werkzaamheden tijdelijke beschermingsmaatregelen nodig zijn, hoe dient dit geregeld te worden, indien de KLB's dit zullen ten laste nemen?

Dit staat vermeld in de praktische leidraad onderaan op p. 10 en bovenaan op p. 11.

Indien het aandeel van de beschermingswerken ten laste van de kabel- en leidingbeheerders voldoende groot is, is het aangewezen om de betrokken kabel- en leidingbeheerders medeopdrachtgever te maken in de hoofdaanneming. Wanneer daarentegen deze beschermingsmaatregelen slechts beperkt zijn, is het eerder opportuun om de beschermingsmaatregel door de nutsmaatschappij zelf te laten uitvoeren tijdens de wegeniswerken (al dan niet door een op te maken overeenkomst met de wegenisaannemer). De juiste afspraken hierover dienen uiterlijk tijdens CV2 gemaakt te worden.

Vraag 2.15: Gaan de aanwezige vertegenwoordigers van de verschillende partijen op de coördinatievergaderingen zich ook voldoende kunnen gaan engageren om de afspraken in CV2 waar te maken?

Elke partner heeft zich geëngageerd om zijn organisatie te laten voldoen aan de Praktische Leidraad

Vraag 2.16: Wordt voor het wegnemen van definitief buiten dienst gestelde leidingen rekening gehouden bij de planning?

Ja.

Vraag 2.17: Wie is verantwoordelijk voor het opmaken van het verslag?

De bouwheer delegeert deze taak via de ereloonovereenkomst aan zijn ontwerper (het studiebureau) of maakt het zelf op.

Vraag 2.18: Binnen welke termijn moet het verslag bezorgd worden aan de deelnemers van een vergadering?

Deze termijn is niet vastgelegd in de Praktische Leidraad. De meeste ereloonovereenkomsten voorzien hiervoor redelijke termijnen. De termijn voor aflevering van het verslag dient dan conform de afspraak in de ereloonovereenkomst te zijn. In de praktijk streeft men meestal naar maximum 14 dagen.

Vraag 2.19: Stel dat er wordt gereageerd op het eindverslag CV2 door een partij na 20 dagen en er wordt een aangepast verslag opgemaakt en rondgestuurd, komt er dan opnieuw een termijn van 40 kalenderdagen om te reageren?

Hierover staat niets beschreven in de Praktische Leidraad, doch best wordt dit afgehandeld binnen de originele 40 kalenderdagen als de aanpassingen beperkt zijn waardoor er geen nood aan een nieuwe CV2 is.

Vraag 2.20: Moet bij het eindverslag CV2 reeds alle signalisatie- en omleidingsplannen opgemaakt zijn?

De omleidingen dienen gekend en beschreven te zijn. De signalisatieplannen worden later opgemaakt.

DEEL 3 Vragen over de aanbesteding en uitvoering (voor en na CV3)

Vraag 3.1: De correcte ligging is niet van alle nutsleidingen gekend. Wat met knelpunten die pas tijdens de werken zichtbaar worden en niet zijn opgenomen in de lijst van de tweede coördinatievergadering?

Het doel van de ontwerpproefsleuven en de analyse van de knelpunten door alle partijen is om dit te vermijden en dus zo weinig mogelijk knelpunten pas in uitvoering vast te stellen. Als zich dat toch voordoet dienen alle partijen snel en nauw samen te werken om de vertragingen en bijhorende kosten tot een absoluut minimum te beperken.

Vraag 3.2: Wie zet de geplande werken uit, zodat onder andere de nieuwe nutsleidingen op de voorziene plaats worden aangelegd?

In de Praktische Leidraad is vastgelegd dat de bouwheer enkel zal instaan voor de perceelsgrenzen en de rooilijn (of grens met het openbaar domein) topografisch te laten materialiseren op het terrein.

De infrastructuurwerken zelf worden in regel door de hoofdaannemer uitgezet.

Vraag 3.3: Dienen er bij het uitzetten van de perceelsgrenzen hoogtepeilen te worden vermeld?

Ja, perceelsgrenzen zijn topografisch te materialiseren zowel in grondplan als in hoogteligging. Er dienen dus zeker voldoende referentiepunten in hoogte voorzien te worden.

Vraag 3.4: Hoe worden de uitvoeringstermijnen van de infrastructuurwerken en de nutswerken op elkaar afgestemd, hoe worden schorsingen geregeld en wat gebeurt er als een partij zich niet houdt aan deze termijnen?

De uitvoeringstermijnen van alle fases van zowel de hoofdaannemer als deze van de aannemers van de nutsmaatschappijen wordt vastgelegd in het eindverslag CV2 en zijn dus voor iedereen gekend. Minstens via CV3 worden de plannings en eventuele afwijkingen hierop onder de verschillende deelnemers gecommuniceerd. Als er ondanks de goede afspraken conform de vernieuwde Praktische Leidraad alsnog stilstand en mogelijks bijhorende kosten ontstaan door nalatigheid van een partij, zal dankzij de regels van deze vernieuwde Praktische Leidraad vaak duidelijk zijn wie deze kosten ten laste zal moeten nemen.

Vraag 3.5: Zijn de bepalingen rond het bouwrijp maken bij een voorafgaande fase voor verplaatsing van nutsleiding ook van toepassing voor gemeentewegen?

De term bouwrijp maken in de context van de Praktische Leidraad slaat enkel op gewestwegen. De term geldt dus expliciet niet voor gemeentewegen. Voor gemeentewegen zijn kostenverdelingen tussen nutsmaatschappijen en gemeenten door andere regelingen en wetgevingen geregeld.

Vraag 3.6: Wat met oude verlaten nutsleidingen (definitief buiten dienst gesteld) die niet over een bepaalde lengte zichtbaar worden in een sleuf (gabarit) tijdens grondwerken?

Leidingen die buiten dienst zijn en niet over een bepaalde lengte vrij gegraven worden omwille van de wegeniswerken, rioleringswerken of nutswerken, zullen niet verwijderd worden. De informatie inzake de ligging en beheerder van deze leidingen dient wel bijgehouden te worden in KLIP en de netbeheerder blijft verantwoordelijk voor het beheer van deze leidingen (cfr VLAREMA wetgeving).

Vraag 3.7: Wie zal de **gekende** verlaten leidingen effectief knippen?

De nutsmaatschappij die eigenaar en beheerder is van de gekende verlaten leiding dient eerst de leiding terplekke te komen knippen, vooraleer een aannemer mag starten met de verwijdering, dit om enerzijds te vermijden dat verkeerde leidingen worden verwijderd maar vooral ook om veiligheidsredenen.

Vraag 3.8: Hoe moet de hoofdaannemer met de prijslijst voor het wegnemen van verlaten leidingen omgaan?

Het is aan de wegensaannemer om te beslissen of hij de verlaten leidingen zal wegnemen tegen een vergoeding rechtstreeks door de kabel- en leidingbeheerders volgens hun prijslijst (<https://www.vrn.vlaanderen/nl/activiteiten>). In dat geval is ook het bijhorende document 'VRN prijzen inzake uitbraak en wegname BD leidingen Praktische Leidraad versie 2019-PUBLICATIE.doc' integraal van toepassing. Hierin zijn de administratieve en technische bepalingen opgenomen. De wegensaannemer zal in functie van de gekozen oplossing zijn planning aanpassen.

Vraag 3.9: Welke verlaten leidingen dienen verwijderd te worden? Wanneer verlaten leidingen niet in het gabarit van de werken vallen, maar net er onder, blijven ze dan bijvoorbeeld onder een nieuw aan te leggen fietspad liggen?

De te verwijderen verlaten leidingen worden opgelijst in CV2, en dit op basis van SB250 (bijv. leidingvrije ruimte noodzakelijk tot 20 cm onder de fundering). In regel worden alle verlaten leidingen die in het gabarit van de werken vallen verwijderd. De bouwheer maakt de inschatting of er door een relatief beperkt extra grondwerk een verlaten leiding buiten het gabarit van de werken toch bloot gelegd kan worden zodat deze dan ten laste van de kabel- en leidingbeheerders verwijderd wordt. De informatie inzake de ligging en beheerder van de verlaten leidingen die niet verwijderd worden, dient wel bijgehouden te worden in KLIP en de netbeheerder blijft verantwoordelijk voor het beheer van deze leidingen (cfr VLAREMA wetgeving).

Vraag 3.10: Indien bijvoorbeeld het wegenisplan alsnog wijzigt in de uitvoeringsfase, dient men dan terug te starten met CV1?

Nee. Indien echter deze wijziging door toedoen van één van de partijen gebeurt en dit voor andere partijen onvoorziene meerkosten met zich meebrengt, dan zijn er in de Praktische Leidraad afspraken gemaakt hoe daarmee om te gaan.

Vraag 3.11: Als er verlaten leidingen dienen verwijderd te worden door een nutsmaatschappij in het gabarit van de wegeniswerken, wie doet dan het graafwerk?

Indien de wegenisaannemer ervoor kiest om definitief buiten dienst gestelde leidingen te laten verwijderen door de aannemer van de nutsmaatschappij, dan zal hij zijn planning hierop moeten aanpassen. De wegenisaannemer doet het graafwerk zoals voorzien voor de werken van het infrastructuurwerk, waarbij de te verwijderen verlaten leidingen vrij komen in het gabarit van de werken. Hij organiseert zich zo dat de werkzaamheden voor het knippen en/of verwijderen van leidingen door nutsmaatschappijen zoveel mogelijk gegroepeerd worden en in zo lang mogelijke lengtes rekening houdend met de fasering en minder hinder maatregelen. Ander (extra) graafwerk is niet voorzien, tenzij anders vermeld in verslag CV2.

Vraag 3.12: (wordt later nog toegevoegd)

Vraag 3.13: Als er een onbekende leiding wordt vastgesteld, wie coördineert dan de procedure tot aan het knippen?

De bouwheer.

Vraag 3.14: Het wegnemen van verlaten nutsleidingen gebeurt enkel binnen de rioolsleuf of uit te voeren grondwerken. Maar is het de bedoeling deze buiten het gabarit actief op te zoeken?

De te verwijderen verlaten leidingen worden opgelijst in CV2. In regel worden alle verlaten leidingen die in het gabarit van de werken vallen verwijderd. De bouwheer maakt voor CV2 de inschatting of er door een relatief beperkt extra grondwerk een verlaten leiding buiten het gabarit van de werken toch bloot gelegd kan worden zodat deze dan ten laste van de kabel- en leidingbeheerders verwijderd wordt.

Het is niet de bedoeling in uitvoering actief buiten het gabarit van de werken nog verlaten leidingen te gaan opsporen.

Vraag 3.15: Dienen te verwijderen leidingen in uitvoering steeds binnen de 2 werkdagen geknipt te worden.

Vooraleer een aannemer een nutsleiding mag verwijderen dient eerst de nutsmaatschappij deze te komen knippen. Hier dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de in het eindverslag CV2 voorziene definitief buiten dienst gestelde (verlaten) leidingen, en onbekende leidingen.

Voor de verlaten (gekende) leidingen zal de nutsmaatschappij tijdens CV3 een opdracht geven aan de aannemer die de verwijdering zal doen en wordt afgesproken dat de nutsmaatschappij eerst komt knippen. De afspraak wordt tijdig gemaakt, de aannemer bevestigt deze timing minstens één werkdag voor het knippen.

Voor onbekende leidingen die onverwachts pas in uitvoering bij uitvoeringsproefsleuven of andere graafwerken worden ontdekt en waarvoor er risico op stilstandskosten bestaat, is een strikte procedure omschreven in de Praktische Leidraad en dient uiteraard dringend geïdentificeerd en/of geknipt te worden.

Vraag 3.16: (wordt later nog toegevoegd)

Vraag 3.17: Hoe lang op voorhand worden de nutsmaatschappijen verwittigd om voorafgaande verplaatsingen nutsleidingen of werken die samen met de hoofdaannemer dienen te gebeuren?

Vooreerst geeft AWV een eerste officieel verplaatsingsbevel. Vervolgens zal AWV minimum 45 kalenderdagen voor de uitvoering van de verplaatsingswerken een gedetailleerde verplaatsingsopdracht geven. Deze werken zijn echter reeds langer (sinds de laatste CV2) gekend. Voor andere opdrachtgevers dan AWV zijn hiervoor geen afspraken gemaakt in de Praktische Leidraad. Best houden alle partijen elkaar op de hoogte van wijziging in geplande startdata.

Vraag 3.18: Moet de hoofdaannemer bij aanvang van zijn werken enkel nog uitvoeringsproefsleuven maken naar nutsleidingen die aangeduid zijn in het eindverslag CV2 en binnen het gabarit van de werken vallen, conform het SB250.

De verplichtingen van de hoofdaannemer betreffende klip-aanvragen en het maken van uitvoeringsproefsleuven zijn door de vernieuwde Praktische Leidraad niet veranderd. Hij zal inderdaad een beter voorbereid ontwerp en goedgekeurd eindverslag CV2 hebben en dus over meer informatie beschikken, maar het aantal uitvoeringsproefsleuven en het aantal te sonderen nutsleidingen blijft ongewijzigd.

Vraag 3.19: Kan de VC uitvoering (verwezenlijking) voor een voorafgaande fase nutsleidingen enerzijds en voor het hoofdwerk wegenis- en rioleringswerken anderzijds dezelfde zijn ?

Indien de voorafgaande fase nutsleidingen minder dan 2 maanden vóór de aanvang van de hoofdopdracht begint, dan zal de veiligheidscoördinator verwezenlijking van de hoofdopdracht ook de werken aan de nutsinfrastructuur mee coördineren. In de andere situatie, nutswerken meer dan 2 maanden voorafgaand, dan bestaat mogelijkheid eventueel ook, doch hierover werd niets afgesproken in de Praktische Leidraad.

Vraag 3.20: Wat indien een nutsmaatschappij op basis van een klantaanvraag een netverzwaring en dus extra nutsleidingen dient aan te leggen na CV3?

Hierover is niets beschreven in de Praktische Leidraad, doch de wetgeving is hier duidelijk in dat klantvragen ten allen tijde kunnen opgenomen worden.

Vraag 3.21: Als tijdens de voorafgaande fase verplaatsingen nutsleidingen de hoofdaannemer ook al voorbereidende werken aan het uitvoeren is, kan dan ook met 2 aparte veiligheidscoördinatoren gewerkt worden?

Het antwoord is hier duidelijk nee, bij gelijktijdige werken kan er maar één veiligheidscoördinator zijn. De beschrijvingen in de Praktische Leidraad over een voorafgaande fase verplaatsingen nutsleidingen zijn enkel van toepassing als de hoofdaannemer nog niet actief is op de werf.

Vraag 3.22: Wat als er geen rooilijnen gekend zijn?

De regelgeving verplicht vandaag een domeinbeheerder om een rooilijnenplan op te maken bij herinrichtingswerken. De termijn om dit op te stellen is lang, vandaar beslissen domeinbeheerders soms om dit niet te doen. In dat geval zal niet de rooilijn, maar de perceelsgrens of een andere referentie uitgezet worden, waar de nutsmaatschappijen zich op kunnen baseren om hun leiding correct aan te leggen. Dit wordt best reeds uitgeklaard in CV1.

Vraag 3.23: Vaststelling van schade ter plaatse en verslag zonder erkenning van aansprakelijkheid: soms weigert de wegenwerker deze te ondertekenen. Wat dan?

In de Praktische leidraad is afgesproken dat de aannemers dit wel zullen doen. Als dit niet gebeurt voldoen ze niet aan de Praktische Leidraad.

Vraag 3.24: Bij het bouwrijp maken langsheen gewestwegen, hoe wordt deze 10% bepaald?

Ingeval van twijfel maakt de ontwerper deze berekening, en baseert zich op de kostenraming voor het verplaatsen van de nutsleidingen.

Vraag 3.25: De KLB zorgt zelf voor het bouwrijp maken van het terrein op voorwaarde dat de kosten minder dan 10% zijn van de aanlegkosten. Over welke aanlegkosten spreken we dan hier?

Over de aanlegkosten van de nutsleidingen.

Vraag 3.26: Het gebeurt dikwijls dat gemeentes geen rooilijnplannen hebben. Is het dan de opdracht van de rioolbeheerder om deze op te maken?

Nee, enkel een domeinbeheerder kan een rooilijnplan (laten) opmaken.

Vraag 3.27: Dient de hoofdaannemer enkel de nutswerken van de pilootaannemer van de nutsleidingen te coördineren?

Nee, de hoofdaannemer (dus de wegenisaannemer aangesteld door de bouwheer voor de hoofdopdracht) dient alle nutswerken te coördineren, indien hij die verplichting gedelegeerd gekregen heeft vanuit de aanbestedende overheid, en indien de nutswerken niet in een voorafgaande fase werden uitgevoerd. Hij staat m.a.w. in voor de coördinatie tussen de gelijktijdige of aansluitende wegenis- en nutswerken.

Vraag 3.28: Kan een bouwheer bij de procedure onbekende leidingen opdracht geven aan de hoofdaannemer om een onbekende leiding te knippen?

De hoofdaannemer mag NOOIT knippen, niet bij de procedure onbekende leidingen, zelfs niet bij het verwijderen van een definitief buiten dienst gestelde leiding